

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra geografie

Datum odevzdání posudku:

Jméno a příjmení studenta:

Šárka ŘIMNÁČOVÁ

Obor: Geografie pro veřejnou správu

Oponent bakalářské práce:

RNDr. Stanislav Kraft, Ph.D.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

GEOGRAFICKÉ ASPEKTY DOJÍŽDKY ZA PRACÍ V OKRESE
JINDŘICHŮV HRADEC – KOMPARACE SČÍTÁNÍ 1991 A 2011

Název práce:

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl):

1. Struktura práce

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)

	B		
--	---	--	--

Předložená bakalářská práce Šárky Řimnáčové působí dojmem jisté nevyváženosti jednotlivých kapitol a zejména určité nedotaženosti. Práci podle mého názoru chybí závěrečná reflexe a poslední kontroly, které by byly schopny některé zásadní chyby alespoň částečně eliminovat.

2. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení hypotéz a cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod)

		C	
--	--	---	--

Metodologická stránka práce je na podprůměrné úrovni. Dá se říci, že jako základ si autorka vzala zjednodušenou metodiku seminárního projektu studentů 2. ročníku v rámci předmětu Sociální geografie II. a tu pouze v některých případech rozšířila. Domnívám se, že se autorka nevěnovala podrobnému studiu metodologie v oblasti geografických analýz dojíždky za prací, což se projevilo v jistých nedokonalostech analytické části práce. Již samotné stanovení cílů práce je formulováno ne zcela přesně. Zásadní problém je ve stanovení hypotéz výzkumu. Hypotézy jsou sice formulovány relativně dobře, nicméně ani jedna z nich se nedá podle mého názoru za použití zvolených metod potvrdit ani vyvrátit. Příkladem může být první hypotéza o předpokladu snížení objemu dojíždky v okrese Jindřichův Hradec z venkovských oblastí v důsledku zhoršení dopravní obslužnosti. Dopravní obslužnost však v práci empiricky zkoumána není. Autorka se tak uchyluje k jisté intuitivní představě, že plošná redukce dopravní obslužnosti v ČR po roce 1989 způsobila snížení objemu dojíždky. Přitom, pokud by pečlivě prostudovala citovanou práci Seidenglanz (2007), zjistila by, že autor došel k závěrům, že redukce dopravní obslužnosti po roce 1989 byla značně selektivní a nedá se tak paušalizovat do formulace o celkové redukci dopravní obslužnosti. Stejně nedokonalosti vykazují i ostatní hypotézy.

Metodická kapitola rovněž vykazuje celou řadu nedokonalostí a diskutabilních tvrzení. Z celého textu není patrné, zda autorka pracuje s celkovou dojížděnkou či pouze s její denní formou. Mezi oběma druhy se v mikroregionálním měřítku objevují (zejména v roce 2011) poměrně velké diference. Na s. 26 není uvedeno, proč by města s OPM nad 2500 měla mít velkou koncentraci služeb a pracovních příležitostí. Domnívám se, že bychom v ČR našli řadu sídel s OPM vyšším než 2500, která by tuto definici nesplňovala. Na s. 27 není uvedeno, na základě čeho zvolila autorka pro potenciální subregionální střediska hranici 1000 – 2499 OPM. Na druhou stranu lze autorku částečně pochválit, že v práci uvedla zásadní kapitolu o srovnatelnosti dat, kterou však nedokázala plně využít v analytických částech práce.

s. 27 – uznávám doplňkové kritérium ve formě počtu spojů, nicméně není uvedeno odkud autorka informace čerpala a jak je spočítala (suma spojů v pracovní dny?). Měla autorka k dispozici jízdní řády z roku 1991?
s. 27 – kde vzala autorka hranici 10% zaměstnaných? To přece není správná formulace.

3. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem)

		C	
--	--	---	--

V práci s literaturou spatřuji další velký problém. Autorka na první pohled pracuje s dostatečným množstvím literatury, nicméně opět se nemohu ubránit dojmu, že autorka nepostupovala dostatečně důsledně. Autorku lze dokonce podezřívat, že některé citované tituly vůbec neviděla. V textu je citována studie Viturka (1981), která není v seznamu literatury. Obdobně je v textu citován Zelinsky (1967), nicméně v seznamu literatury je citace Zelinsky (1971), obdobně Szczyrba, Toušek (2004) v textu místo Szczyrba, Toušek, Maryáš (2005) v seznamu. Dále jsou v seznamu literatury díla, která nejsou citována v textu – Kladivo et al. (2010), Jaňura (2008), Jedlička (1981), Novák (2009), Sýkora, Mulíček (2009), Zych (2011). Domnívám se, že pokud by autorka prostudovala bakalářskou práci Jaňura (2008), nebyla by schopna napsat, že na území ČR byly zpracovány dvě významnější regionalizace (Hampl a Řehák, Maryáš). Kde jsou například regionalizace Maryáš (1987), Hůrský (1978), Votrubec (1971), Macka (1978), později Sýkora, Mulíček (2009), Halás et al. (2010), Halás, Klapka, Tonev, Bednář (2013) apod.?

Autorce chybí dostatečný rozhled po aktuálních dílech z oblasti dojížděky. Domnívám se, že pokud by se autorka seznámila s pracemi Halás et al. (2010) nebo Sýkora, Mulíček (2009 – ta je mimochodem citována v seznamu literatury), zvolila by pro své analýzy postupy z těchto prací, které jsou pro mikroregionální měřítko vhodnější. Teoretická kapitola týkající se dojížděky za prací působí velmi chaoticky - jsou v ní namixovány teoretické informace o dojížděce, historii evidence dojížděky i obecných změnách po pádu socialismu. Kapitola nazvaná dojížděka jako forma prostorové mobility navíc podává velmi kusé informace (nejsou zde například uvedena úskalí evidence dojížděky, periodicitu sledování). Navíc v této kapitole příkladně absentují zahraniční práce týkající se dojížděky (kromě několika málo starších publikací polských). Vzhledem k bohatosti literatury a její závažnosti to považuji za velký nedostatek. Ani bibliografické normy nejsou zcela v pořádku. Autorka používá nesprávné tvary přímých citací. V seznamu literatury je každá položka citována jinak.

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém)

		C	
--	--	---	--

Autorka prokázala jisté znalosti řešené problematiky. Problémem je, že v práci převládá ryze deskriptivní charakter. Autorka popisuje čísla, která vypočítala aniž by se je pokusila vysvětlit a komentovat ve světle provázanosti s teoretickou částí práce, s výsledky jiných autorů, či kriticky přehodnocovala své postupy. Z dalších konkrétních připomínek zmiňuji:

s. 41 – mluvit o ovlivnění dojížděky sledovaného území dálnicí D3 je v roce 1991 nesmyslné.

s. 41 – co autorka míní pojmem „místní silnice 23“?

s. 43 – čím by autorka vysvětlila snížení počtu subregionálních středisek mezi roky 1991 a 2001?

s. 47 – zvláštní formulace „Přiřazování obcí ke střediskům bylo prováděno podle převažujícího **vyjížděkového proudu dojížděky**.“

s. 48 – zvláštní formulace „do Dačic dokonce dojíždí dvě obce z okresu Jihlava“

s. 57 – v čem se liší mapa 4 a 5 od map 6 a 7?

Kapitola 4 podávající charakteristiku sledovaného území není zvládnuta dobře: chybí informace o sídelní struktuře, která má výrazný vliv na formování dojížděkových vztahů, v kapitole mohlo být vymezeno alespoň 20 největších zaměstnavatelů okresu podle veřejně dostupných dat ARESu (včetně jejich kartografického vyjádření) apod.

5. Zhodnocení výsledků, naplnění cílů, aplikovatelnost v praxi

		C	
--	--	---	--

Kvalita výsledků je bohužel silně ovlivněna zásadními pochybeními v předchozích částech práce. Cíle byly naplněny pouze částečně: Hodnocení změn v dojížděce je nedostatečné. Autorka ani nebyla schopna kriticky se vrátit ke svým postupům či ke kvalitě datové základny (např. Počet vyjíždějících za prací v letech 1991 a 2001 se radikálně snížil i z důvodu chybějících údajů asi od 30 % obyvatel ČR v roce 2011 apod.). Práce vykazuje určitou přidanou hodnotu, nicméně vzhledem ke studovanému oboru autorky nikterak vysokou.

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

	B		
--	---	--	--

Je na vcelku dobré úrovni. Nápadným prohrěškem je častá formulace ...v Jindřichohradeckém okrese....
Autorce by jistě prospělo důslednější studium literatury, ze kterého by mimo jiné pochytila i adekvátní
formulace a stylistiku.

7. Formální a grafická úroveň práce

	B		
--	---	--	--

Je na dobré úrovni. Kvalita předloženého kartografického materiálu však mohla být vyšší.

Otázky k obhajobě:

V rámci obhajoby prosím autorku o reakce na výše uvedené připomínky a dotazy. Zároveň prosím autorku, aby u obhajoby uvedla, proč zvolila právě tento metodický postup a nezkusila využít jiný. Zároveň se vrátím k již vyřčené připomínce a prosím autorku, aby v rámci obhajoby odpověděla na tuto otázku: Která sídla v České republice splňují podmínku alespoň 2500 obsazených pracovních míst, ale není v nich vysoká koncentrace služeb?

Práce jako taková je v jistých ohledech na hranici obhajitelnosti. Přesto navrhuji celkové hodnocení „C-dobře“.

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

		C - dobře	
--	--	-----------	--

26. 5. 2014

RNDr. Stanislav Kraft, Ph.D. v.r.

V Českých Budějovicích dne

.....

Podpis oponenta